



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulum XIV. Cùm vobis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

annorum, ut supra dixi. Caterum tali casu, quod contra Vasallum annis 30. præscriptum est, si Dominus recuperet feudum absque consensu suo alienatum, non tenetur restituere Vasallo, vel hæredibus eius, quia ob negligentiam id non merentur, sicuti docet *Rosenthal. lit. Q.*

Dico 3. Si extraneus, in quem facta est alienatio, aut translatio possessionis feudi, rem tanquam non feudalem, sed allodiam possideat cum bona fide annis 30. vsucapit directum Dominium aduersus Dominum ita *Alex. hic. n. 53.* Veruntamen ob justam ignorantiam causam Domino restitutio in integrum concedetur. Et similiter Vasallus si pro libero se gerat cum bona fide, directum dominium sibi per 30. vel 40. annos via vsucapionis acquirere potest, uti ex communi *Abbas. hic docet. n. 17. Alex. n. 57.*

CAPITULUM XIV.

Cum vobis.

PARAPHRASIS.

Jure tum Cæsareo (*authent. quas actiones C. de SS. Ecclesiis, & authent. ut Ecclesia Rom. & collat. 2.*) tum Canonico decretum est, ut contra Ecclesiam Romanam ob speciale privilegium præscriptio ante annos 100. non perficiatur, debet tamen inde deduci tempus intercedentis schismatis, cum schisma secundum juris ordinem præscriptionis cursum impedire debeat.

SUMMARIUM.

1. Contra Ecclesiam Romanam circa bona immobilia & jura eius particularia non præscribitur nisi 100. annis.
2. Circa Vniuersalem jurisdictionem in omnes fideles & plenitudinem potestatis papalis, nec per præscriptionem, nec per privilegium derogari potest.
3. Res quam Papa inferiori nunquam concedere solet, per præscriptionem acquiri non potest.
4. Ad præscribendam rem, quam Papa quan-

doque concedere solet, sufficit possessio temporis immemoralis cum bona fide, nec opus est alio titulo nec sententia, aut patientia Papæ.

5. Tempore schismatis non procedit præscriptio centenaria, sed interim suspensa est.

NOT. I. Contra Ecclesiam Romanam circa bona immobilia, & jura eius particularia non perficitur præscriptio ante annos 100.

Nota, quod dico *Particularia*, at vtrò quoad vniuersalem jurisdictionem in omnes fideles, & quoad plenitudinem potestatis Papalis per præscriptionem derogari non potest, sicuti nec per privilegium.

Addit gloss in c. 1. verb. non obstante. de Clerico agrotante in 6. *Alex. hic. n. 14.* quod ea quæ Papæ in signum prærogatiuæ specialis reseruata sunt, & inter causas maiores numerantur in c. 2. de translatione Episcopi. & c. 3. de Baptismo. nunquam vsucapi possunt, sed *Abbas. hic ait*, quod talia per præscriptionem acquiri possunt decursu temporis immemoralis, si adsit scientia & patientia Pontificis, ea enim in præscriptione rerum incorporalium seu jurium necessaria est l. 2. C. de fernitutibus. *Felin. autem hic. n. 2.* arbitratur opus non esse in hoc casu scientia & patientia Papæ, cum temporis immemoralis decursus, & possessio cum bona fide habeat vim privilegii seu constituti. l. Hoc jure. 3. §. Aqua ductus. ff. de aqua quotidiana.

In hac controuersia respondeo & dico 1. Si talis res sit, quam Papa concedere inferiori nunquam solet, vera est sententia *Alexand.* quod per præscriptionem acquiri non possit: cum enim Sedi Apostolicæ in signum prærogatiuæ specialis competat, non potest alteri competere, nisi ex speciali concessione Papæ, consequenter non potest ab inferiore præscribi, nisi cum titulo colorato, seu ex præsumptione concessionis factæ, quæ in hoc casu cessat. Si tamen adesset scientia & patientia Papæ, tunc præscriptionis locus esset, sed id videtur esse contra hypothesein, cum loquamur de re, quam Pontifex nunquam concedere solet.

k k k 2

Dico

4. Dico 2. Si tale quidpiam sit, quod Pontifex alteri quandoque impertiri solet, tunc sufficit possessio temporis immemoralis cum bona fide, nec opus est alio titulo, nec scientiâ & patientiâ Papæ. Sicuti docet *Felin. hic. & dixi. l. 3. tr. 1. de iust. c. 9. n. 3.* Nam eodem modo Regalia seu quæ Principis supremi propria sunt jure primæuo, si aliis ab ipso concedi solent, per tempus immemorabile præscribuntur. *c. super. 26. de verbor. signif.*

Videntur tamen hæc omnia nisi præsumptione concessionis factæ, quæ cum juris sit, & de jure, non admittitur contra eum probatio; sicuti hic *Felin. tradit. n. 7.* sin autem certum est, quod Regalia, seu quæ Principi in signum specialis prærogatiuæ concessa sunt, aliquis non obtinuerit per Principis concessionem seu expressam (videlicet privilegium) seu per tacitam, quia Princeps valdè remotus nullam scientiam habuit, non videtur præscriptioni locus esse, quia hoc ipso, quod Principis propria censeantur, non possunt ab inferiore sine Principis voluntate obtineri.

5. Not. II. Tempore schismatis, cum videlicet dubitatur, quis legitimus Pontifex sit, atque idcirco jura & possessiones Ecclesiæ malè defenduntur, non procedit præscriptio centenaria, sed interim suspensa est, ac veluti dormit, ita ut tempus durantis schismatis deducendum, siue in computatione annorum 100. computandum non sit. *Ita hic in text.*

CAPITVLVM XV.

Auditis.

PARAPHRASIS.

Lis erat inter Vigorensem Episcopum, & Abbatem de Heuescham super Ecclesiis in valle de Heuescham, quas Episcopus volebat pertinere ad legem & jurisdictionem suam diocesalem; Abbas autem dicebat exemptas esse; tametsi verò Pontifici de exemptionis concessio privilegio non satis constabat, tamen tantum temporis possessio plenæ jurisdictionis

ad Abbatem spectantis per testes probata erat, ut videretur Abbas jus Episcopale præscripsisse; quamobrem mandat Innoc. III. quibusdam Episcopis, ut privilegia, quæ super immunitate Abbas se habere asserit, inspiciant, & si apparuerit, Ecclesias illas à Cœlestino Papa exemptas fuisse, tum eas Abbati ut pleno jure subiectas adiudicent, & Episcopo silentium imperent; si verò Abbas in probatione defecerit, tum audiatur Episcopus super exceptione sua adversus præscriptionem; dicebat enim Sedem Episcopalem aliquandiu vacasse, ita, ut, si tempus vacationis subtrahatur, non restet tempus annorum 40. quam exceptionem seu potius replicationem, si probauerit Episcopus, jus Episcopale eidem in dictis Ecclesiis adjudicandum, & Abbati silentium perpetuum indicendum est; sin autem Episcopus defecerit in probatione, nihilominus quia ipse in quibusdam saltem jurisdictionis articulis, videlicet processionis agendæ in Pentecoste, receptionis, ac procurationis Archidiaconi sui; item solutionis quorundam denariorum, causarum Matrimonialium cognitionis, Capellani suspensionis, & interdicti Capellarum, probavit Episcopus se possessionem habuisse, idè super his jus Episcopale eidem adjudicari debet, dummodo præscriptio Abbatis ante finem 40. annorum interrupta fuerit, at verò in reliquis articulis, in quibus interruptio facta non ostenditur, Episcopo silentium imperetur.

SUMMARIUM.

1. Lex diocesana strictè accepta distinguitur à lege jurisdictionis, non item si latè accipiat.
2. Religiosi contra Ordinarium se defendere possunt privilegio exemptionis, & 40. annorum præscriptione, cum titulo colorato, sine eo per tempus immemorabile.
3. Abbas censetur habere quasi Episcopalem jurisdictionem, si Ecclesia intra diocesis pertinens ad Monasterium sit exempta, una cum eius Clero & populo.

4. In-